

Του **Σπύρου Κοντομάρη***

Το 20ο Συνέδριο του ΚΚΕ αποτελεί από μόνο του αυτοτελές πολιτικό γεγονός που δεν χρειάζεται και δεν επιδέχεται επιπρόσθετης υπογράμμισης.

Είναι τόσο αντίξοες οι διεθνείς συνθήκες και η κατάσταση στην Ελλάδα που η επιμονή στην κομμουνιστική προοπτική και χειραφέτηση έχει αντικειμενική πολιτική σημασία, όπως και να τη θέτει κανείς, από όποια σκοπιά και σκοπιμότητα.

Αποτιμώντας τον προσυνεδριακό διάλογο προς το 20ο Συνέδριο, ο ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ Δημήτρης Κουτσούμπας (ΔΚ) δημοσιεύει [άρθρο του στην Εφημερίδα των Συντακτών](#), μια εφημερίδα με την οποία το ΚΚΕ διαχρονικά έχει βρεθεί σε σφοδρή αντιπαράθεση όχι μόνο για τα τρέχοντα, αλλά και για τα θεμελιώδη ιστορικά ζητήματα του κομμουνιστικού κινήματος στην Ελλάδα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πρόκειται για άρθρο απεύθυνσης στην εκτός του ΚΚΕ Αριστερά, μια από τις λίγες φορές που το ΚΚΕ μας απευθύνεται, έστω και δια της πλαγίας οδού.

Ανεξάρτητα από την ταχτική που πιθανά εξυπηρετεί αυτό το άρθρο μέσα σε συνθήκες τεχνητής όξυνσης της αντιπαράθεσης στη νεολαία, έχει σημασία να διακρίνουμε την πολιτική του ουσία.

1. Η διεθνής κατάσταση και η έξοδος από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο Δ.Κ. διαπιστώνει ότι τα αδιέξοδα της καπιταλιστικής κρίσης οξύνουν τους εθνικούς ανταγωνισμούς και τις φυγόκεντρες τάσεις ακόμα και μέσα στην ΕΕ, και ότι το ΚΚΕ θα σταθεί στο πλευρό των λαϊκών και εργατικών συμφερόντων σε περίπτωση που μια τέτοια εξέλιξη πάρει χαρακτήρα χρεοκοπίας στην Ελλάδα.

Η έμμεση ταύτιση της εξόδου από την ΕΕ με τη χρεοκοπία, και η εσκεμμένα ανοιχτή

σε ερμηνείες πολιτική δήλωση υπεράσπισης του Λαού, αποτελεί τη Λυδία λίθο της γραμμής και της ανάλυσης του ΚΚΕ, μια γραμμή στην οποία επιμένει παρά το γεγονός ότι ως τώρα δεν στρατεύει κοινωνικές δυνάμεις, σε όλες τις στιγμές όξυνσης της κρίσης του πολιτικού συστήματος στην Ελλάδα.

Η παρατεταμένη παγκόσμια Κρίση επιβεβαιώνει καθημερινά ότι το Κεφάλαιο αδυνατεί να επινοήσει σε τεχνικό και κοινωνικό επίπεδο μια ανώτερη λύση σαν υπέρβαση στο αδιέξοδο της κρίσης που παρήγαγε και συντηρεί. Αυτός είναι ο λόγος που **δίπλα στην επίθεση σε όλα τα επίπεδα και με όλους τους τρόπους απέναντι στην Εργασία, εντείνονται οι ενδοαστικοί και ενδοϊμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί.**

Σε μια σειρά χώρες της Ευρώπης, στην Μ. Βρετανία, την Ιταλία, τη Γαλλία αναπτύσσονται στο εσωτερικό της Αστικής τάξης **αντίρροπες και εκρηκτικές αντιθέσεις**. Σε αυτό το σημείο είναι σωστή η άποψη του ΔΚ, αν και είναι λάθος να θεωρούμε ότι το Κεφάλαιο κινείται αυτοτελώς σε ένα πλαίσιο **έξω από την ταξική πάλη** και είναι αδιαπέραστο από αυτή.

Υπάρχουν δείγματα ότι μερίδες των Κεφαλαίων συγκρούονται στον άξονα του ανταγωνισμού ΗΠΑ-Γερμανίας, Δολαρίου-Ευρώ, Διεθνοποίησης και προστατευτισμού. Μια σειρά από χώρες της Ευρώπης όχι μόνο ταλαντεύονται αλλά παίρνουν επιλογές πάνω στο ζήτημα της πρόσδεσης στην αμερικανική και γερμανική ηγεμονία.

Όλα δείχνουν ότι στα δημοψηφίσματα και τις εκλογικές αναμετρήσεις της περιόδου που διανύουμε, οι πολιτικές απόψεις και τα αστικά πολιτικά κόμματα που ανταγωνίζονται φέρουν εκτός από κοινωνικές εκπροσωπήσεις και το φορτίο των διαφορετικών επιλογών της αστικής τους τάξης. Εκτός από την τοποθέτηση των εκμεταλλευόμενων λαϊκών τάξεων κατά πως κρίνουν ότι υπερασπίζονται τα κοινωνικά τους συμφέροντα, οι αναμετρήσεις πάνω στο ζήτημα της παραμονής ή αποχώρησης από την ΕΕ αποτελούν πολιτική έκφραση ενδοαστικών ανταγωνισμών.

Αποκορύφωμα θα αποτελέσουν οι γερμανικές εκλογές, στις οποίες η ιστορικά συνδεδεμένη με τις ΗΠΑ γερμανική σοσιαλδημοκρατία, επιχειρεί να ενισχύσει τη δυναμική της απέναντι στην ηγεμονία των Χριστιανοδημοκρατών, υποκρινόμενη ότι μπορεί να εκφράσει ορισμένες κοινωνικές προσδοκίες, αλλά και σε μια λογική επαναπροσέγγισης ΗΠΑ-Γερμανίας.

Στη Μ. Βρετανία, ανεξάρτητα από την λαϊκή του διάσταση, το δημοψήφισμα που ξεκίνησε αρχικά ως ζήτημα στο εσωτερικό των Συντηρητικών, έλυσε με αποφασιστικό τρόπο ένα

μακρόχρονο ζήτημα, την οριστική πρόσδεση του εξαιρετικά διεθνοποιημένου Κεφαλαίου της Μ. Βρετανίας κάτω από την ηγεμονία των ΗΠΑ σε ρήξη με το όραμα της γερμανικής αστικής τάξης να αναδειχτεί σε παγκόσμιο παίχτη μέσω της ΕΕ και με το Ευρώ σαν παγκόσμιο αποταμιευτικό νόμισμα.

Καθόλου τυχαία οι πολιτικές εκφράσεις όλων των ευρωσκεπτικιστικών κομμάτων του Κεφαλαίου, του **Φάρατζ, της Λεπέν, του Γκρίλο**, χρησιμοποιούν μια όψιμη, αλλά και ακραία ρητορική ενάντια στην Γερμανία, το Ευρώ, την κοινή ευρωπαϊκή νομισματική και οικονομική πολιτική.

Από την άλλη πλευρά η **σοσιαλδημοκρατία και η αστική «αριστερά»**, εκφράζοντας τις επιδιώξεις διαφορετικών μερίδων του Κεφαλαίου, συνεχίζουν να υπερασπίζονται την ενότητα της ΕΕ και του Ευρώ παρά τις τραγικές κοινωνικές συνέπειες, χρησιμοποιώντας μάλιστα την λογική **των δύο άκρων**, ταυτίζουν την κομμουνιστική αριστερά και κάθε ακηδεμόνευτη φωνή αντίστασης με τους φασίζοντες ευρωσκεπτικιστές.

Αντίστοιχες διεγκυστίνδες αναπτύσσονται και στην Ελλάδα.

Δείγμα της **επιρροής των ΗΠΑ** σε συγκεκριμένες μερίδες του ελληνικού Κεφαλαίου, αποτελεί η παρουσία των ΑΝΕΛ στην Κυβέρνηση της «Αριστεράς» και του Κοτζιά στο Υπ. Εξωτερικών, στο πλαίσιο των σχέσεων που διαμόρφωσε η Κυβέρνηση Τσίπρα με το ίδρυμα Κλίντον και τους «σοφούς» του Τέξας, σε συνέχεια της αμεσότερης εμπλοκής του ΔΝΤ στα εσωτερικά της ΕΕ που σηματοδότησε η κυβέρνηση ΓΑΠ.

Όπως επίσης και η επίσκεψη Ομπάμα στην Ελλάδα λίγο πριν την λήξη της θητείας του και οι διθυραμβικές δηλώσεις με τις οποίες περιβλήθηκε από σημαντικό μέρος του πολιτικού συστήματος και του Τύπου, είναι ξεκάθαρο ότι αποσκοπούσαν στην διαμόρφωση κλίματος επιρροής υπέρ των ΗΠΑ, στην πιο βαριά χτυπημένη χώρα της ΕΕ κάτω από την Γερμανική ηγεμονία στην ευρωπαϊκή πολιτική.

Αλλά και η κοινή παρουσία ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ-ΕΚ-ΧΑ στη νήσο Ρω και η ταυτόχρονη απόσταση και καταγγελία αυτής της επιλογής από τα «ευρωπαϊκά» κόμματα ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-Ποτάμι, συνεπικουρούμενα από την διαφοροποίηση στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ, που όχι μόνο «κατοικούν» αλλά και όπως φαίνεται «εδρεύουν» πολιτικά στις Βρυξέλλες.

Η Ελλάδα είναι μια από τις χώρες στις οποίες η παγκόσμια κρίση έχει επιφέρει εκτός από τραγικές **κοινωνικές επιπτώσεις**, μια διαρκή **πολιτική κρίση** με κύριο στοιχείο το

μερίδιο δυο ιμπεριαλιστικών πόλων πάνω στον κοινωνικό διαμελισμό. Σ' ένα τέτοιο έδαφος η παραμονή ή μη στο Ευρώ και την ΕΕ σαν αιτήματα ξεκομμένα από την αντικαπιταλιστική πάλη, είναι δυνατό εκτός από κοινωνικές και εργατικές επιδιώξεις να αντανakλούν και ανταγωνιστικά καπιταλιστικά σχέδια.

Τα ερωτήματα εδώ είναι αμείλικτα.

Είναι δυνατό το κίνημα να μένει έξω από τη μάχη της αποδέσμευσης από τα ιμπεριαλιστικά συστήματα της ΕΕ, του Ευρώ και του ΝΑΤΟ, επειδή στη συγκυρία αυτό πιθανά μπορεί να εκφράζει επιλογή ορισμένων μερίδων του Κεφαλαίου στην Ελλάδα ή διεθνώς;

Το αίτημα για εδώ και τώρα, άμεση έξοδο της Ελλάδας από ΕΕ, Ευρώ, ΝΑΤΟ και διαγραφή του χρέους, είναι δυνατό να λειτουργεί υπέρ μερίδων το Κεφαλαίου, περισσότερο από όσο μπορεί να λειτουργήσει για την ενότητα, τη χειραφέτηση και την κοινή δράση της κομμουνιστικής αριστεράς και των κινημάτων αντίστασης;

Μόνο εάν εκτιμά κανείς ως τελείως άγουρες τις κοινωνικές συνθήκες και αμφισβητεί το κριτήριο του Λαού μπορεί να οδηγηθεί σε ένα τέτοιο συμπέρασμα.

Η μαζική κοινωνική αιμορραγία, τα παιδιά που λιποθυμούν από την πείνα στα προαύλια των σχολείων, η εξαθλίωση, η φτωχοποίηση αν μη τι άλλο δεν είναι δυνατόν να εκλαμβάνονται ως άγουρη κοινωνική συνθήκη.

Η ψήφος στο ελληνικό δημοψήφισμα με το σουγιά της ΕΕ και των ΗΠΑ στο σβέρκο τι μας διδάσκει άραγε για το κριτήριό του Λαού, η στήριξη του Λαού της Πάτρας σ' ένα Κομμουνιστή Δήμαρχο, η συγκλονιστική προσφορά αλληλεγγύης στους πρόσφυγες, η υποδοχή των προσφυγόπουλων στα σχολεία, η σύγκρουση με τους δολοφόνους της Χρυσής Αυγής τι μας διδάσκει άραγε για το κριτήριο του Λαού και για την εμπιστοσύνη του σε όσους αμφισβήτησαν έμπρακτα την καπιταλιστική κυριαρχία;

Εκτός και αν υποδόρια αμφισβητείται η διαθεσιμότητα του ίδιου το ΚΚΕ να οξύνει την πολιτική κρίση .

2. Η αντιπολεμική εργατική κοινωνική συμμαχία

Ο Δ.Κ. εκφράζει την ανησυχία πολεμικής αντιπαράθεσης στο Αιγαίο μεταξύ Ελλάδας-Τουρκίας με ευθύνη του ΝΑΤΟ και καλεί στο δυνάμωμα του αγώνα αποδέσμευσης της Ελλάδας από το ΝΑΤΟ, και στην ανασύνταξη του εργατικού κινήματος μέσα από μια

κοινωνική συμμαχία στη βάση και όχι σε επίπεδο κορυφών πολιτικών κομμάτων. Η ακριβής διατύπωση που χρησιμοποιεί ο Δ.Κ. στο τέλος αυτής της ενότητας είναι: *«Το ΚΚΕ έχει μια μεγάλη αγκαλιά για όλους μέσα στο Κίνημα, στους αγώνες, στις μικρές και μεγάλες εστίες αντίστασης...».*

Οι εξελίξεις στην Τουρκία έχουν πράγματι μεγάλη σημασία και η διαπίστωση εμβάθυνσης των σχέσεων της Ελλάδας με το Ισραήλ και τις ΗΠΑ είναι σωστή, τίθεται και εδώ όμως ένα σοβαρό ζήτημα.

Μέσα στην εξέλιξη της συγκυρίας που διανύουμε και τις ανακατατάξεις στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα η θέση της Ελλάδας υποβαθμίζεται ή αναβαθμίζεται έναντι της Τουρκίας; Διότι χωρίς τέτοιες μεταβολές που να εκφράζουν την δυναμική ή την αδυναμία των εθνικών αστικών τάξεων, η μια απέναντι στην άλλη, τα θερμά επεισόδια δεν μεταφράζονται σε μεταβολές συνόρων.

Στην σχέση Ελλάδας Τουρκίας έχουμε δυο εθνικές αστικές τάξεις εξαιρετικά στριμωγμένες. Για την Ελλάδα είναι αυτονόητο ότι η κατάσταση επιτροπείας και κοινωνικής καταστροφής οριοθετεί τη δυναμική του ελληνικού Κεφαλαίου, κυρίως των μερίδων του που αδυνατούν να αποκτήσουν διεθνοποιημένο χαρακτήρα. Η παράδοση σημαντικών εθνικών υποδομών στο ευρωπαϊκό κεφάλαιο, πέρα από την συρρίκνωση του κοινωνικού μισθού, σφραγίζουν την προστασία που προσφέρει η ΕΕ σε αυτές τις μερίδες από την έκθεση στον διεθνή ανταγωνισμό και σε πολιτικό επίπεδο απέναντι στο εργατικό κίνημα και την Αριστερά.

Για την Τουρκία τα πράγματα είναι ακόμη πιο σύνθετα, με την έννοια ότι το τουρκικό Κεφάλαιο ταλαντεύεται ανάμεσα σε τρία διαφορετικά ιμπεριαλιστικά σχέδια, της **Γερμανίας**, των **ΗΠΑ** και της **Ρωσίας**, βρισκόμενη όχι μόνο σε ανοιχτή πολεμική σύγκρουση στα νότια σύνορά της, αλλά και σε μια εκδοχή **κράτους εκτάκτου ανάγκης** με στοιχεία θρησκευτικού παρακράτους, αλληλοτροφοδοτούμενο με το πραξικόπημα, τρομοκρατικά χτυπήματα και πολιτικές δολοφονίες.

Η ίδια η τουρκική και κουρδική Αριστερά σε όλες τις πολιτικές και ένοπλες μορφές της δείχνει μια αξιοσημείωτη **αντοχή και χειραφέτηση** απέναντι στα συνεχή χτυπήματα κράτους και παρακράτους, συνιστώντας παράγοντα αστάθειας για την τουρκική αστική τάξη, αλλά και σημείο σύμπτυξής της απέναντι στον ταξικό εχθρό.

Είναι σαφές ότι η σχέση της Τουρκίας με την ΕΕ και τις ΗΠΑ επιδεινώνεται μετά την στρατιωτική και πολιτική νίκη της Ρωσίας στην περιοχή, αλλά και με την διαρκή οικονομική,

πολιτική και στρατιωτική πίεση που ασκεί η Ρωσία στη σχέση της Τουρκίας με το ΝΑΤΟ.

Συνεπώς η θέση της Ελλάδας και της Τουρκίας στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα υποβαθμίζεται εξίσου υπέρ της ενίσχυσης των κυρίαρχων εθνικών κεφαλαίων των ΗΠΑ και της ΕΕ, και δεν δικαιολογεί αυτή την στιγμή αλλαγή της ισορροπίας στη δυναμική των Κεφαλαίων Ελλάδας – Τουρκίας. Σε αυτή τη φάση η ανάπτυξη θερμών επεισοδίων αποτελεί, με διαφορετικό τρόπο, μέσο πίεσης των ΗΠΑ προς τις δυο αστικές τάξεις ώστε να επηρεάσει την πολιτική κατάσταση στο εσωτερικό τους.

Ο αγώνας για έξοδο της Ελλάδας και της Τουρκίας από το ΝΑΤΟ είναι στην πραγματικότητα αγώνας για να ηττηθεί το κάθε εθνικό κεφάλαιο στη χώρα του από την δική του εργατική τάξη, σε διεθνιστική αλληλεγγύη με την εργατική τάξη της γειτονικής. **Ήττα του Κεφαλαίου στην Ελλάδα σημαίνει έξοδος από Μνημόνια, ΕΕ, Ευρώ, σημαίνει αντικαπιταλιστική ανατροπή, εργατική αντεπίθεση.**

Μόνο που η **έξοδος της Ελλάδας από το ΝΑΤΟ** δεν μπορεί ξεκομμένα, να αποτελεί προνομιακό πεδίο εργατικού και κοινωνικού συντονισμού, όπως διαφαίνεται από την πρόταση του ΚΚΕ.

Κάθε πρόσκληση σε αγώνα έχει όμως τη σημασία της, ειδικά όταν τίθεται με την μορφή του συντονισμού από τα κάτω, και όπως σημειώνεται όταν **«τα κόμματα συμπεριλαμβανομένου του ΚΚΕ, θα μετέχουν στη συμμαχία μέσω των μελών τους».**

Τέλος,

Το άνοιγμα της πολιτικής πρότασης της ΑΝΤΑΡΣΥΑ για κινηματική συνεργασία και συμπόρευση πάνω στους πολιτικούς στόχους που θέτει, πρέπει να συνεχιστεί με επιμονή απευθυνόμενο σε όλες τις διαθέσιμες ταξικές πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις. Με πίστη ότι η πρότασή μας μπορεί να κερδίσει τη λαϊκή και εργατική εμπιστοσύνη και δεν χωράει, ούτε μπορεί να ηγεμονευτεί από λογικές **εργασιακής ειρήνης και ταξικής συνεργασίας.**

Με τις δυνάμεις του ΚΚΕ δώσαμε και δίνουμε μάχες απέναντι στους **Νεοναζί της ΧΑ**, απέναντι στην επαίσχυντη Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, απέναντι στον **εργοδοτικό συνδικαλισμό της ΓΣΕΕ**, σε πολλές γειτονίες και σε πολλά σωματεία, ποτέ χωρίς προβλήματα και ποτέ χωρίς αντεγκλήσεις, χωρίς να αποφεύγουμε να συγκρουστούμε πολιτικά πάνω στις σημαντικές ταχτικές διαφορές μας και τις ουσιαστικές πολιτικές μας διαφωνίες.

Μπροστά στο νέο γύρο αντεργατικών μέτρων και κρίσιμων πολιτικών εξελίξεων, χρειάζεται να είμαστε **πολιτικά** και **οργανωτικά** έτοιμοι για τις δύσκολες μάχες που έρχονται όχι μόνο απέναντι στους Θεσμούς και την Ελληνική Κυβέρνηση, αλλά και στο εσωτερικό του κινήματος.

Μέλους ΠΣΟ ΑΝΤΑΡΣΥΑ